

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Полянська Єлизавета Андріївна, 1998 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2020 році Сумський державний університет за спеціальністю «Право», виконала акредитовану освітньо-наукову програму Право.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Сумського державного університету, м. Суми від «18» лютого 2025 року № 0170-I, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Микола Старинський, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного, господарського права та
фінансово-економічної безпеки
Сумського державного університету

Рецензентів –

Марина Уткіна, доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
та судочинства
Сумського державного університету

Сергій Денисенко, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного, європейського права та
порівняльного правознавства
Сумського державного університету

Офіційних опонентів – Олександр Музичук, доктор юридичних наук, професор,
проректор з наукової роботи
Харківського національного університету внутрішніх справ

Мар'яна Кравчук, доктор юридичних наук, професор
завідувач кафедри адміністративного права та судочинства
Західноукраїнського національного університету

на засіданні «16» квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Єлизаветі Полянській на підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-правові заходи протидії правопорушенням у митній сфері в Україні» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Сумському державному університеті Міністерства освіти і науки України, міста Суми.

Науковий керівник Валерія Миргород, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 «Право».

Дисертація оформлена згідно з вимогами, встановленими Міністерством освіти і науки України. Максимальний та мінімальний обсяг основного тексту дисертації відповідає освітньо-науковій програмі закладу відповідно до специфіки галузі знань 08 «Право» та спеціальності 081 «Право». Вимоги пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано.

Здобувачка має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 6 статті у наукових фахових виданнях України та за кордоном, 3 публікації у збірниках матеріалів конференцій відповідно до Вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано:

1. Горобець Н. С., Полянська Є. А. Митна злочинність: поняття та проблеми правового визначення в Україні. *Juris Europensis Scientia*. 2020. № 3. С. 79–83. DOI: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i3.103> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

2. Полянська Є. А. Система державних органів, що протидіють митним правопорушенням в Україні. *Наше право*. 2024. № 2. С. 222–228. DOI: <https://doi.org/10.32782/NP.2024.2.32> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

3. Полянська Є. А. Митний орган Латвії як наочний приклад для України. *Право.ua*. 2024. № 2. С. 282–288. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2024.2.44> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

4. Polianska Ye. Genesis of legal regulation of administrative and legal principles of combating customs offenses. *Європейські перспективи*. 2024. № 3. С. 183–189. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.3.26> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

5. Polianska Ye. The French customs authority system is an example of effective combatance against customs offenses for Ukraine. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2024. Issue 4. P. 87–91. DOI: <https://doi.org/10.61345/1339-7915.2024.4.12> Стаття у зарубіжному науковому фаховому виданні.

6. Полянська Є. А. Правоохоронний статус Державної митної служби України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2024. Випуск 85 (5). С. 67–71. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.3.10> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

7. Резнік О. М., Полянська Є. А. Реформування органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України враховуючи європейський досвід. *Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції : у 2 ч. (м. Суми, 21–22 травня 2020 року) / редкол.: А. М. Куліш, О. М. Резнік. Суми : Сумський державний університет, 2020. Ч. 2. С. 26–28. Тези конференції.

8. Polianska Ye. Problems of the customs authority of Ukraine comparing with the customs authorities of European countries. Sustainable Development in Wartime Ukraine and the World : multidisciplinary conference for young researchers (November 25, 2022). Prague, Czech Republic, 2022. P. 37–38. Тези конференції.

9. Полянська Є. Класифікація адміністративно-правових заходів протидії правопорушенням у митній сфері в Україні. *Проблеми юридичної науки очима молодих науковців* : зб. наук. пр. XVII Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 9 травня 2024 р.) / укладачка: Віра Качур. Київ, 2024. С. 141–144. Тези конференції.

Наукові результати дисертації висвітлені у наукових публікаціях здобувачки. Статті відповідають темі дисертації, обґрунтовують отримані наукові результати відповідно до мети статті, поставленого завдання та висновків, а також опубліковані не більше ніж одна стаття в одному випуску (номері) наукового видання. Усі статті мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier). Використання самоплагіату не виявлено.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні та висловили зауваження:

Старинський Микола Володимирович – голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету. Робота є змістовною та повною мірою відповідає поставленій меті дослідження. Підкреслено надзвичайну актуальність в умовах сьогодення. Акцентовано увагу на ґрунтовності дослідження. Підкреслено вагомість тематики протидії правопорушенням в митній сфері в Україні. Позитивним є вдале використання методології та загальне висвітлення проблематики з різних сторін. Разом з тим, недоліком роботи вигнано недостатнє теоретичне висвітлення проблематики протидії правопорушенням в митній сфері, недостатньо уваги приділено опису механізму такої протидії з чітким теоретико-методологічним обґрунтуванням базових векторів. Робота в цілому складає позитивне враження. Враховуючи все вище викладене, дисертаційна робота Єлизавети Полянської за всіма показниками повністю відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а дисертантка, з урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Уткіна Марина Сергіївна – рецензент, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства Сумського державного університету. Зазначаючи про рівень актуальності дослідження, що зумовлено потребою посилення протидії правопорушенням у митній сфері України, що на сучасному етапі розвитку держави набуває особливої ваги через інтенсифікацію міжнародних економічних зв'язків та євроінтеграційні процеси. Актуальність дослідження посилюється також тим, що сьогодні митна сфера України перебуває на стадії масштабного реформування, спрямованого на гармонізацію національного митного законодавства з міжнародними стандартами, зокрема законодавством ЄС. Разом з тим, робота має окремі недоліки, зокрема недостатньо висвітлено питання щодо практичних труднощів реалізації системи управління митними ризиками в Україні та не досліджено питання особливостей застосування адміністративно-правових заходів протидії митним правопорушенням в умовах воєнного стану, який суттєво впливає на функціонування митних органів в державі. В роботі відсутні ознаки плагіату, а всі посилання оформлені відповідно до встановлених вимог. Дисертація в повній мірі вирішує проблеми та завдання щодо адміністративно-правових заходів протидії правопорушенням у митній сфері в Україні, а дисертантка, Єлизавета Полянська, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Денисенко Сергій Іванович – рецензент, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного, європейського права та порівняльного правознавства Сумського державного університету. Визначив, що з огляду на постійні зміни в законодавстві та необхідність адаптації до міжнародних стандартів, дослідження питання щодо адміністративно-правових заходів протидії правопорушенням у митній сфері в Україні є своєчасним і обґрунтованим. Зауважив, що дисертація являє собою цілісну та завершену наукову працю, у якій розглядається актуальне завдання в межах науки адміністративного права. Положення та висновки роботи відзначаються ґрунтовністю, логічною послідовністю та належним обґрунтуванням, що свідчить про високий рівень проведеного дослідження.

Звернув увагу на відсутність досліджень в роботі щодо питання втручання правоохоронних органів у процедуру огляду митного огляду та вивчення механізмів уникнення такого втручання чи його мінімізації на практиці; залишилося поза увагою дисертантки питання щодо технічних, кадрових, фінансових ресурсів, які є фундаментальними для України в межах ефективного впровадження європейської практики застосування штучного інтелекту в митних перевірках. При цьому, за актуальністю визначеної проблеми та новизною отриманих результатів, обсягами, рівнем обґрунтувань та відповідністю поставленим завданням дисертація Єлизавети Полянської повністю відповідає вимогам затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, а її авторка заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Музичук Олександр Миколайович – опонент, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Харківського національного університету внутрішніх справ. Зауважив, що тематика дисертаційної роботи Єлизавети Полянської належить до пріоритетних напрямів розвитку митної системи України. Незважаючи на те, що окремі аспекти адміністративно-правових заходів протидії правопорушенням у митній сфері вже висвітлювалися в науковій літературі, представлена робота вирізняється своєю комплексністю та ґрунтовністю підходу, адже присвячена всебічному аналізу таких заходів саме в контексті України. Дисертантці вдалося не лише систематизувати існуючі теоретичні напрацювання, а й запропонувати низку конструктивних пропозицій, спрямованих на вдосконалення нормативної бази та інституційних механізмів. При такому позитивному оціненні дослідження, було визначено ряд недоліків: в роботі вказано, але не конкретизовано та не розкрито питання щодо негативних наслідків, які формуються за фактом вчинення митних правопорушень; не надано детальної аргументації щодо обґрунтування поділу адміністративно-правових заходів протидії митним правопорушенням на заходи адміністративно-правового примусу та заходи організаційного характеру, а також не окреслено чіткі критерії його застосування; не дослідження питання державних органів, які також виступають суб'єктами реалізації митної політики в Україні; недостатньо висвітлено питання застосування адміністративно-правових заходів в межах зарубіжного досвіду та перспектив імплементації такого досвіду в Україні; залишилося поза увагою питання перспектив внесення законодавчих змін до вітчизняних нормативних актів з ігноруванням цілої низки підзаконних актів. Однак, принципи недоліки в роботі Єлизавети Полянської відсутні, а дисертація заслуговує на високу оцінку проведеного дослідження та отриманих результатів. Таким чином, дисертація відповідає вимогам, а авторка дисертаційної роботи – Єлизавета Полянська – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Кравчук Мар'яна Юріївна – опонент, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету. Вказує, що дослідження адміністративно-правових заходів протидії правопорушенням у митній сфері України набуває особливої важливості, адже дає змогу виявити прогалини у чинному законодавстві, запропонувати оптимальні способи їхнього усунення, а також визначити напрямки модернізації управлінських механізмів. Акцентовано увагу на актуальність дослідження в аспекті модернізації митної справи та приведення її у відповідність із вимогами законодавства ЄС, що становить важливу частину євроінтеграційних прагнень України. Саме відповідність практикам країн ЄС покликана забезпечити прозорість і передбачуваність для міжнародних партнерів, зміцнити інвестиційний клімат і сприяти утворенню іміджу України як надійного й відповідального учасника глобальних торговельних процесів. Відмічено логічну структуру дослідження, що забезпечує ефективне досягнення поставленої мети та вирішення визначених завдань. Визначено недоліки роботи, зокрема, неузгодженість використання понять «напрями розвитку» та «теоретичні аспекти розвитку». В роботі порушено хронологічну послідовність викладу генезису правового регулювання в межах визначених четвертого та п'ятого етапу розвитку правового регулювання застосування адміністративно-правових заходів протидії правопорушенням у митній сфері України. Потребує уточнення використання понять «відповідальність» та «караніст» в межах тематики дослідження. Не обґрунтовано в роботі тези щодо «співвідношення адміністративно-правового примусу з адміністративно-правовими заходами як частина і ціле» та теза дисертантки, що «кожна країна повинна прагнути до підвищення та зрівняння заробітних плат митників як на території однієї держави, незалежно

від місця роботи (аеропорт, порт, митний пункт), так і з іншими державами». Разом з тим, дисертаційна робота Єлизавети Полянської є самостійною завершеною науковою роботою, яка містить нове вирішення актуальних наукових завдань в межах досліджуваної сфери. Дисертантка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Полянській Єлизаветі Андріївні ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Микола Старинський